

Märkuste ja ettepanekutega arvestamise tabel

	Märkused või ettepanekud	Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi arvamus
1. Rahandusministeerium		
1.1	Eelnõu § 2 punktiga 3 muudetakse karistusregistri seaduse § 23 lõikeid 2 ja 6, millega soovitakse anda Keskkonnaametile vabastus riigilõivu tasumisest karistusregistri arhiivi andmete eest. See muudatus vastab riigilõivuvabastuste andmise tingimustele, kuid lisaks oleks tarvis vastavalt täiendada ka riigilõivuseaduse § 40 lõiget 2. Praegu sätestab norm riigilõivuvabastuse järgmiselt: riigilõivu tasumisest on vabastatud karistusregistri seaduse § 19 lõike 1 punktides 2–11 nimetatud isikud karistusregistrist ja § 20 lõike 1 punktides 3–11 ja 13 nimetatud isikud karistusregistri arhiivist andmete väljastamise eest.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud riigilõivuseaduse muudatusega.
2. Justiitsministeerium		
2.1	Halduskoormus – alates 25.05.2025 jõustus hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (HÕNTE) muudatus, millega kehtestati halduskoormuse tasakaalustamise reegel – iga halduskoormust suurendava nõudega tuleb kavandada ka halduskoormust vähendav muudatus (HÕNTE § 1 lg 41). Reegli rakendamise juhised on kättesaadavad meie veebilehel.	Arvestatud Eelnõu seletuskirja on täiendatud ning kirjeldatud on halduskoormuse kasvu ja vähendamist.

	<p>Palume eelnõu seletuskirja sisukokkuvõttes välja tuua, kas halduskoormus suureneb, väheneb või ei muutu ning kui suureneb, siis mille võrra halduskoormust vähendatakse.</p>	
2.2	<p>Kehtiv KPS § 29¹ – kuigi KPS § 29¹ eelnõuga ei muudeta, siis palume näha eelnõus ette ka selle sätte vajalikud muudatused.</p> <p>Kõnealuse sättega nähakse ette teadus- ja harrastuskalapüügi andmekogu. Selles andmekogus töödeldakse ka isikuandmeid. Juhime tähelepanu, et igasugust isikuandmete kogumist, säilitamist, kasutamist ja avalikustamist käsitatakse eraelu puutumatuse (PS § 26) riivena. PS § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas põhiseadusega. See tähendab, et niisugune piirang peab olema kooskõlas ka PS § 3 esimese lausega, mille kohaselt teostatakse riigivõimu üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel. Sättes väljendatud üldise seadusereservatsiooni põhimõtte järgi peab põhiõigusi puudutavates küsimustes kõik olulised otsused langetama seadusandja. Riigikogu võib täidesaatvat võimu volitada reguleerima üksnes vähem intensiivseid põhiõiguste piiranguid ning sealjuures peab seaduses sisalduv volitusnorm olema täpne, selge ja vastavuses piirangu intensiivsusega. Seda põhimõtet tuleb järgida ka isikuandmete töötlemisel. See tähendab, et isikuandmete töötlemine peab olema reguleeritud seadusega, määrusega võib seaduse norme täpsustada, kuid seda üksnes selge ja täpse ulatusega volitusnormi alusel. Mida intensiivsem on põhiõiguste piirang, seda üksikasjalikumad peavad olema täitevvõimu tegutsemise aluseks olev volitusnorm ja menetlusnormid. Seega ei sobi isikuandmete töötlemise seaduslikuks aluseks üldine volitusnorm, mis jätab kõik peamised küsimused täitevvõimu reguleerida. Eelkõige</p>	<p>Antud selgitus</p> <p>ReM analüüsib ettepanekut põhjalikumalt ning lisab vajalikud muudatused kalapüügiseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus eelnõusse (https://eelroud.valitsus.ee/main/mount/docList/d2135250-02aa-4ce8-87ea-de20499b7e97).</p> <p>Kuna käesolev eelnõu käsitleb Euroopa Liidu õiguse rakendamist ning on väga kiireloomuline, siis ei soovi ReM eelnõu menetlust pidurdada.</p>

	<p>peab seaduse tasandil määratlema isikuandmete töötlemise olukorrad ja eesmärgid, töödeldavate isikuandmete koosseisu vähemalt isikuandmete kategooriate täpsusega (viimast võib seaduse volitusnormi alusel määrusega täpsustada) ning töödeldavate isikuandmete säilitamise tähtajad. Igasugune isikuandmete töötlemine peab vastama andmetöötluse põhimõtetele vastavalt IKÜM artiklis 5 sätestatule.</p> <p>Eelnevast tulenevalt palume täpsustada KPS § 29¹ sätestatud andmekogu regulatsiooni selliselt, et see vastaks seadusereservatsiooni põhimõttele ning põhimääruse kehtestamise volitusnormi selliselt, et sealt nähtuks volituse selged raamid. Seaduse tasandil peab olema kindlaks määratud andmekogu pidamise eesmärk, andmekogusse kantavate isikuandmete koosseis, andmekogu vastutav töötleja (vajadusel kaasvastutavad töötlejad), andmete säilitamise maksimaalne tähtaeg (seda saab põhimääruses täpsustada, aga mitte pikendada), andmekogu põhimääruse volitusnormi raamid. Eelviidatud seadustes on ette nähtud andmekogu pidamise eesmärk ja vastutav töötleja. Seega tuleb seaduse tasandil reguleerida ka andmekogus töödeldavate isikuandmete kategooriad, nende säilitamise tähtaeg ning andmekogu põhimääruse volitusnormi selged raamid.</p> <p>Viimasega seoses märgime, et KPS § 29¹ lõige 4 volitab ministrit lisaks andmekogu põhimääruse kehtestamisele ka andmekogu asutama. Kuna seaduse tasandi regulatsiooni kehtestamisega on andmekogu juba asutatud, siis ei ole võimalik seda edasi delegeerida, seega tuleb lõikest 4 välja jätta sõnad „asutab ja“. Lisaks sellele tuleb lõikes 4 ette näha põhimääruse kehtestamise selged raamid, näiteks nähes ette, et:</p>	
--	--	--

	<p>„(4) Teadus- ja harrastuskalapüügi andmekogu põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, milles sätestatakse:</p> <p>1) vastutava töötleja ja volitatud töötleja ülesanded;</p> <p>2) täpne andmekoosseis;</p> <p>3) andmeandjad ja nendelt saadavad andmed;</p> <p>4) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;</p> <p>5) andmete säilitamise täpsed tähtajad;</p> <p>6) muud korralduslikud küsimused.“;</p>	
2.3	<p>Eelnõu § 1 p-d 10–12 (KPS § 34 lg 4) – KPS § 34 reguleerib kutselise kalapüügi registriga seonduvat.</p> <p>Kuna registris töödeldakse ka isikuandmeid, siis palume näha eelnõus ette ka KPS § 34 lõike 4 täpsustamine, tuues välja kelle ja mis kategooria isikuandmeid töödeldakse. Samuti tuleb KPS §-s 34 välja tuua isikuandmete säilitamise tähtaeg ning lõikes 6 tuua välja volituse selged raamid.</p>	<p>Antud selgitus</p> <p>ReM analüüsib ettepanekut põhjalikumalt ning lisab vajalikud muudatused kalapüügiseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus eelnõusse (https://eelnoud.valitsus.ee/main/mount/docList/d2135250-02aa-4ce8-87ea-de20499b7e97).</p> <p>Kuna käesolev eelnõu käsitleb Euroopa Liidu õiguse rakendamist ning on väga kiireloomuline, siis ei soovi ReM eelnõu menetlust pidurdada.</p>
2.4	<p>Eelnõu § 1 p 50 (KPS § 65) – eelnõuga lisatakse Keskkonnaameti poolt riikliku järelevalve käigus kasutatavate erimeetmete hulka kontrollteingu tegemise õigus. Kontrollteingu tegemine läheb vastuollu haldusmenetluse avalikkuse põhimõttega ja seetõttu peab kontrollteingu õigust piirama ning lubama seda vaid olukordades, kus muude järelevalvemeetmetega ei ole võimalik eesmärki saavutada.</p> <p>Eelnõuga antakse järelevalveorganile õigus teha kontrolltehing seaduse § 10 lõigetes 6 ja 10 sätestatud nõuete kontrollimiseks. Viidatud normid annavad ulatuslikud loetelud keelatud tegevustest, millest osade tuvastamiseks ei ole kontrollteingu tegemine ilmselt vajalik (nt elektripüügivahendi omamine). Seletuskirja kohaselt vajab</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Eelnõud on täiendatud. Täpsustatud on olukorrad, millal kontrolltehing on lubatud. Samuti kontrollteingu regulatsioon on kavandatud kehtestada eraldi paragrahvis. Täiendatud on kontrollteingu regulatsiooni sõnastust selliselt, et selle läbiviimisel oleks keelatud kihutamine süüteo toimepanemisele. Seoses kommentaariga KPS § 10 lõike 10 kohta, siis selgitame, et eelnõus ei ole viidatud KPS § 10 lõikele 10, vaid sama paragrahvi lõikele 8.</p>

	<p>järelevalveorgan kontrollteingu tegemise võimalust vaid elektripüügivahendiga ning kala ostu-müügiga seotud korraldumiste kõrvaldamiseks.</p> <p>Arvestades kontrollteingu erandlikku olemust, palume eelnõus sätestada olukorrad, mil kontrolltehing on lubatud, võimalikult kitsalt – kogu lõikele 6 viitamise asemel tuleks välja tuua, et kontrolltehing on lubatud vaid elektripüügiriista võõrandamise nõuete kontrollimiseks. Arusaamatuks jääb viide § 10 lõikele 10 kuivõrd viidatud sättes ei ole reguleeritud kalade ostu-müügiga seonduvat.</p> <p>Lisaks juhime tähelepanu, et kontrollteingu tegemisel on keelatud igasugune kihutamine süüteo toimepanemisele (vt sellekohaseid sõnastusi nt alkoholiseaduse § 52¹ lg 6 või tubakaseaduse § 33² lg 6).</p> <p>Palume eelnõu täpsustada.</p>	
2.5	<p>Eelnõu §-ga 3 muudetakse kalandusturu korraldamise seadust (KTKS). Juhime tähelepanu, et KTKS § 9 lõiked 1 ja 2 ei vasta üldisele riigisisesele avaliku teabe käsitlemisele. Nimetatud lõiked näevad ette, et teabevaldaja on kohustatud tunnistama andmed kalandusturu korraldamise abinõus osaleva isiku, tema taotluse ja muu menetluskohanduse ning kontrolli tulemuste kohta asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks, kui Euroopa Liidu õigusaktides või käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti. Lisaks avaliku teabe seaduse (AvTS) § 38 lõikes 3 nimetatud isikule on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabele juurdepääsu õigus isikul, kes täidab avalikke ülesandeid seaduse, haldusakti või halduslepingu alusel, ning menetlusse kaasatud eksperdil.</p> <p>Avalik teave on AvTS kohaselt üldistatult kogu teave, mis tekib avalikke ülesandeid täites, seega algselt on kogu riigi käes olev teave avalik, v.a juhul, kui sellele kehtib mõni</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Selgitame, et ReM alustas ettepaneku põhjalikku analüüsiga ning vajadusel algatab uue eelnõu.</p> <p>Kalandusturu korraldamise seaduse regulatsioon on analoogne Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (edaspidi <i>ELÜPS</i>) omaga (ELÜPS § 114). Ka kalandusturu korraldamise abinõud kantakse ELÜPS-i alusel peetavasse põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse (KTKS § 9 lõige 5 ja ELÜPS § 112 lõige 1).</p> <p>Põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registri andmetele on ELÜPS-s kehtestatud juurdepääsupiirang juba aastast 2004. Suuresti on see seotud vajadusega kaitsta ÜPP ühise abinõudes osaleva isikute puhul nii nende isikuandmeid kui ärisaladust. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 ettevalmistamisel</p>

	<p>juurdepääsupiirangu alus (asutusesiseseks kasutamiseks tunnistamine ehk AK-alus).</p> <p>Juurdepääsupiirangu alused sätestab AvTS § 35. AK-alus kehtib AvTS § 40 kohaselt 5+5 aastat või isikuandmete puhul 75 aastat.</p> <p>Üldjuhul peaks AvTS § 35 katma kõik võimalikud juurdepääsupiirangu juhud. Kui see aga nii ei ole, tuleb eelnõus näha ette uus alus. Kavandatavas sättes tuleb näha ette:</p> <p>1) millist teavet kaitstakse;</p> <p>2) mis eesmärgil seda teavet kaitstakse.</p> <p>KTKS § 9 puhul on regulatsioon vastupidine, st kogu teave on tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks, välja arvatud juhul, kui EL õigusest või KTKS-ist ei tulene teisiti. KTKS esialgse redaktsiooni seletuskirjast ei nähtu, et selline nõue tuleneks EL õigusest. Justiits- ja Digiministeeriumi hinnangul tuleb KTKS § 9 viia kooskõlla AvTS-ga ning näha vajadusel ette üksnes juurdepääsupiirangu täiendav alus, mis võimaldab kaitsta seda teavet, mille avalikuks tuleks enne toetuse kohta otsuse tegemist kahjustaks taotleja huve. Juhime tähelepanu, et kaitstav huvi peab mahtuma ametlikele dokumentidele juurdepääsu Euroopa Nõukogu konventsiooni4 artikli 3 lõikes 1 loetletud kaitstavate eesmärkide alla.</p> <p>Palume eelnõus esitada ka KTKS § 9 vajalikud muudatused.</p>	<p>tehti ulatuslik analüüs ja konsulteeriti sidusrühmadega, et leida toetuse saajate andmete avaldamisel tasakaal avalike vahendite kasutamise läbipaistvuse ja toetuse saajate õiguste riive vahel. Analüüsi käigus kaaluti ka võimalust näha liikmesriikidele ette kohustus tagada avalikkuse juurdepääs asjakohasele teabele taotluse alusel, kuid sellist võimalust ei peetud piisavalt tõhusaks. Viidatud määruse preambuli punkti 80 kohaselt uuriti kõiki alternatiivseid võimalusi Euroopa fondidest saadava raha kasutamise üle avalikkuse kontrolli eesmärgi saavutamiseks ning valiti selline võimalus, mis riivaks kõige vähemal määral asjaomaste isikute õigusi. Ka KTKS-i väljatöötamisel lähtuti ELÜPS-i praktikast. Seega on EL-i toetuse andmist käsitlevates õigusaktides reguleeritud ammendavalt avalikustatavate andmete koosseis ja tähtajad (ELÜPS § 115 ja KTKS § 9 lõiked 3 ja 4). Seetõttu nõuab ELÜPS § 114 lg 1 ja KTKS § 9 lõiked 1 ja 2 kehtetuks tunnistamise kasuks otsustamine põhjalikku analüüsi, millega on ka alustatud.</p> <p>Kuna käesolev eelnõu käsitleb Euroopa Liidu õiguse rakendamist ning on väga kiireloomuline ja seetõttu ReM ei soovi eelnõu menetlust pidurdada.</p>
2.6	<p>Eelnõu § 1 p 29 (KPS § 43 p 9) – seletuskirjas märgitakse: „Eelnõu § 1 punktiga 29 tunnistatakse kehtetuks KPS § 43 punkt 9. Viide kaptenile lisatakse sama paragrahvi punkti 1. Sisuliselt liidetakse samatüübilised sätted. Kui loa taotlejal või taotluses nimetatud kaluril või kaptenil on rohkem kui üks kehtiv karistus väärteo või kuriteo eest, mida on kohaldatud seoses tõsiste rikkumisega, siis ei anta kutselise</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Seletuskirja on täiendatud.</p> <p>Seoses esimese küsimusega selgitame, et muudetava kalapüügiseaduse (edaspidi <i>KPS</i>) § 43 punktiga 1 sisuliselt muudatusi ei kaasne, kuna ka edaspidi peab Põllumajandus- ja Toiduamet (edaspidi <i>PTA</i>) menetledes</p>

	<p>kalapüügi luba kaptenile ega kalurile seni, kuni tal on kaks kehtivat karistust. Karistused kehtivad kuni karistusandmete kustutamiseni karistusregistrist.“</p> <p>Esiteks – tõstatame küsimuse, kuidas toimub punktisüsteemi rakendamise vaatest nt loa peatumisel või ka üldse punktisüsteemi arvestuse aluseks olevate isikuandmete töötlus (sh näiteks kehtivate karistusandmete pärimine, muudatustest teada saamine, andmete säilitamine, andmete kustutamine, isiku teavitamine jne.). Selleks, et meil oleks võimalik punktisüsteemi rakendamise õiguspärasust hinnata, palume seletuskirja täiendada ja anda meie küsimustele vastused.</p> <p>Teiseks – seletuskirjas märgitakse „seni, kui tal on.“ – kui nt kaluril on kaks kehtivat karistust, siis kas kalur peab ise teadma, millal karistus aegub ning seejärel saab ta ise uuesti esitada kutselise kalapüügiloa taotluse või on tegemist automaatse kontrolliga? Kui kalapüügilube väljastatakse ja kontrollitakse elektrooniliselt, siis tõstatame küsimuse, kas sellisel juhul toimub ka automaatne karistusandmete kontroll? Palume seda analüüsida ja seletuskirjas kajastada.</p> <p>Kolmandaks – ka seletuskirja lk 16 lugedes jääb mulje, et toimub karistusandmete pidev töötlemine ja andmevahetus karistusregistriga. Palume seda seletuskirjas märkida või kui see nii ei ole, siis seda seletuskirjas väljendada.</p> <p>Eelnõu ja seletuskirja tuleb täiendada, et selguks, kas punktisüsteem toimub automaatselt ning kuidas sellisel juhul toimub andmevahetus. Samuti, kas sellisel juhul on vaja näha ette arendusi ka seoses karistusregistriga ja millise ministeeriumi eelarvest arenduse maksumus kaetakse.</p>	<p>kutselise kalapüügi luba kontrollima, kas loa taotlejal või taotluses nimetatud kaluril või kaptenil on rohkem kui üks kehtiv karistus väärteo või kuriteo eest, mida on kohaldatud seoses KPS § 71 lõikes 1 nimetatud kalapüüginõuete tõsise rikkumisega. Selle kontrollimiseks esitab PTA vastavasisulise päringu karistusregistrisse. Päring teostatakse automaatselt kutselise kalapüügi registris karistusregistri vastu. Päringu väljundina näeb PTA ametnik vaid seda, kas ja mitu kehtivat karistust on isikul päringu teostamise hetkel ja mis sätte alusel on karistus määratud. PTA ametnik ei näe karistuse kehtivusaega, muud sisu ega ka kehtivuse kaotanud karistusi. Seega puudub ka PTA ametnikul info, millal mõne karistuse kehtivus lõppeb. Seega kui PTA-le on esitatud kutselise kalapüügi loa taotlus ning PTA menetluse käigus tuvastab, et isikul on rohkem kui üks kehtiv karistus väärteo või kuriteo eest, mida on kohaldatud seoses KPS § 71 lõikes 1 nimetatud kalapüüginõuete tõsise rikkumisega, siis kutselist kalapüügi luba ei anta, millest teavitab PTA ka taotlejat. Kuna PTA ametnikul puudub info selle kohta, millal karistuse kehtivus lõppeb, peab loa taotleja esitama PTA-le uue loa taotluse siis, kui vähemalt üks karistus on kustutatud. Andmed karistatud isiku ja tema karistuse kohta säilitatakse ja kustutatakse karistusregistri seaduse kohaselt ning sama seaduse § 34 lõike 1 kohaselt registri volitatud töötleja on kohustatud andmete parandamisest viivitamata teavitama puudutatud isikuid.</p> <p>Selgitame samuti, et kavandatava KPS § 43 punkti 1¹ kohaldamisel peab PTA ametnik tulevikus kontrollima kutselise kalapüügiloa menetluse käigus kutselise kalapüügi registrist, kas kaptenile või kalurile on määratud punkte</p>
--	--	---

		<p>seoses tõsise rikkumisega. Kavandatava KPS § 34 lõike 4 punkti 5 kohaselt sisestatakse edaspidi kutselise kalapüügiregistrisse andmed kaptenile või kalurile määratud punktide kohta. Kui Keskkonnaamet (edaspidi <i>KeA</i>) määrab punktid otsusega, siis tehakse vastavasisuline otsus kättesaadavaks kaptenile või kalurile ja kutselise kalapüügiregistri volitatud töötlejale ehk PTA-le. Selle otsuse alusel saab PTA sisestada määratud punktide arvu, otsuse kättesaadavaks tegemise kuupäeva ja punktide kehtivuse lõpukuupäeva kutselise kalapüügi registrisse. Alates otsuse kättesaadavaks tegemisest on punktid kehtivad 3. aastat, kui pole täidetud tingimused punktide varasemaks kustutamiseks kavandatud KPS § 72 lõike 3 kohaselt. Juhul kui punktid kustutatakse varem, teeb KeA sellekohase otsuse, mis saadetakse samuti vastavale kalurile või kaptenile ning ka PTA-le, kes teeb siis vastavad muudatused ka kutselise kalapüügi registris. Kutselise kalapüügi registris andmete säilitamine on sätestatud maaeluminister 28.detsembri 2017. a määruse nr 93 „Kutselise kalapüügi registri põhimäärus“ §-s 13.</p> <p>Vastuseks teisele küsimusele seoses karistuse aegumise kohta. Karistusandmed kustutatakse vastavalt karistusregistri seaduses sätestatule, õiguslik tähendus on nendel karistusandmetel, mis on registrisse kantud, PTA ega KeA ei teavita kalurit või kaptenit või loa taotlejat, millal karistusandmed karistusregistrist kustutatakse. Kalapüügiloa menetluse raames kontrollib PTA karistuse olemasolu, kui tingimused loa saamiseks pole täidetud, siis teavitatakse sellest vastavat isikut.</p> <p>Kolmandale küsimusele on vastatud esimese punkti all.</p>
--	--	--

2.7	<p>Eelnõu § 1 punktiga 57 täiendatakse KPS § 74 lõikega 3, mis sätestab, et ka kala ostu, müügi või käitlemisnõuete väärteo katse on karistatav.</p> <p>Seletuskirjas märgitakse, et „See on seotud kontrollteingu erimeetme sisse toomisega (KPS § 65 muudatused). KarS § 25¹ järgi on isikut väärteokatse eest võimalik karistada üksnes siis, kui konkreetse väärteo katse eest on seadusandja otsesõnu vastutuse ette näinud. Seetõttu tuleb täiendada KPS § 74 selliselt, et selles nimetatud tegu oleks karistatav ka väärteokatse staadiumis.“</p> <p><i>Siinkohal soovime seletuskirja täiendamist ja selgitust, kuidas saab kontrollteingust tulenevalt läbi viia väärteomenetlust? Kes on kontrollteingu läbiviija väärteomenetluse mõttes?</i></p> <p>Eelnõu § 1 p-s 50 (KPS § 65 lg 9) on sätestatud:</p> <p>(9) Kontrollteingu sooritamisel võib seda tegev ametiisik varjata selle isiku, kelle suhtes kontrolltehing tehakse, ja teiste isikute eest teingu tegemise eesmärgi. Kontrollteingut tegev ametiisik ei pea ennast teingu tegemisel esitlema ega kandma vormiriietust, samuti ei pea ametiisik esitama ametitunnistust enne, kui kontrollteingu tegemise eesmärk on saavutatud. Kui kontrollteingut sooritatakse sidevahendite abil, võib Keskkonnaameti ametiisik kasutada sellist kasutajatunnust, mis ei ole seostatav tema ametiülesannete täitmisega.</p> <p><i>Väärteomenetluse seadustiku § 32 lõike 1 kohaselt on väärteomenetluses keelatud tõendite kogumine jälitustoiminguga. Kui ametiisikut varjatakse, ta ei tutvusta ennast jne, siis on juba tegemist sisuliselt jälitustoiminguga. Kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹ lõike 1 kohaselt on jälitustoiming isikuandmete töötlemine seaduses sätestatud</i></p>	<p>Arvestatud osaliselt</p> <p>Eelnõud ja seletuskirja on täiendatud.</p> <p>Kontrolltehing ning väärteomenetlus on olemuslikult kaks erinevat protsessi. Kui kontrolltehing on riikliku järelevalve erimeede, mille raames kontrollitakse, kas isik vastab seaduses sätestatud nõuetele, siis väärteomenetlust alustatakse siis, kui ilmnevad väärteo tunnused s.t, isik on rikkunud seaduses sätestatud nõudeid, mille eest on ettenähtud ka karistus. Seega kavandatava kontrollteingu läbiviijaks oleks KeA ametnik, kes kontrolliks kontrollteingu käigus, kas isik müüb elektripüügivahendit või tegeleb sellise kala müügiga, mille müümine on seadusega keelatud. Kui kontrollteingu käigus KeA ametnik tuvastab, et isik on rikkunud nimetatud nõudeid, siis on piisavad alused selle jaoks, et algatada väärteomenetlus. Väärteomenetluses saab KeA kasutada neid tõendeid, mis on kogutud kontrollteingu läbiviimise raames.</p> <p>Selgitame, et KPS-ga keelatud kala müügi ja kala elektriga püüdmise vahendi võõrandamise katse karistatavaks muutmise põhjuseks on see, et kontrollteingu läbiviimise eesmärgiks on kontrollida nimetatud nõuete täitmist ning juhul, kui selle käigus tuvastatakse, et nõudeid rikutakse, siis tuleb isik ka karistada. Küll aga kontrollteingu raames tehtud tehing on tühine, mis tähendab, et kehtivas KPS § 74 ja § 82 nimetatud väärtegu jääb katsestaadiumisse, mistõttu on vajalik täiendada väärteokoosseisu selliselt, et ka katse oleks karistatav, mis tagaks selle, et isikud järgiksid edaspidi hoolsamalt kehtestatud nõudeid ja ühtlasi tagaks loodusressursside parema kaitse.</p>
-----	---	---

	<p><i>ülesande täitmiseks eesmärgiga varjata andmete töötlemise fakti ja sisu andmesubjekti eest.</i></p> <p>Palume eelnõu ja seletuskirja muuta ja täiendada.</p>	<p>On tõsi, et jälitustoiminguna kogutud tõendeid ei saa kasutada väärteomenetluses, samas kontrolltehing võib küll tunduda jälitustoiminguna, kuid tegelikkuses on kontrollteingu ja jälitustoimingute vahel märgatavaid erinevusi. Erinevused seisnevad eelkõige põhiõiguste riive ulatuses. Esiteks kontrollteingu läbiviimine ei ole kindlasti kestev protsess, küll aga näiteks politseiagendi kasutamiseks annab kohus luba kuni kuueks kuuks ning seda võib ka pikendada. Teiseks põhimõtteline erinevus seisneb kohaldavates meemetes, kui kontrollteingu raames on kavandatud anda KeA ametnikule õigus kohaldades riikliku järelevalve meedet ennast mitte esitada, mida lubab ka korrakaitseaduse (edaspidi <i>KorS</i>) § 11 lõige 3, siis politseiagent võib koguda teavet muudetud identiteeti kasutades, mis tähendab ühtlasi võltsitud dokumentide loomist jne (identiteedi muutmine tähendab aktiivselt valeandmete loomist isiku kohta ja ka võltsitud dokumentide loomise ja kasutamise võimalust). Kavandatav kontrolltehing lubab üksnes kasutada selliseid elektroonilisi kontaktandmeid, mis ei ole seotud ameti ülesande täitmisega, küll aga ei tähenda see seda, et KeA ametnik võib aktiivselt luua valeandmeid. Lubatud on vaid kasutada sellist e-maili aadressi, mis ei sisalda ametniku nime või kasutada telefoni numbrit, mis ei ole ametinumber. Kolmandaks, kontrollteingu käigus saab koguda ainult neid andmeid, mis on seotud ühe konkreetse müügilepinguga, mitte lausaliselt kõiki andmeid. Kokkuvõtlikult selleks et kontrollteingu käigus saadud teavet saaks kasutada tõendina väärteomenetluses, peab kontrolltehing olema selgelt eristatav ja erinev jälitustoimingust, mille põhikriteeriumideks on sekkumise</p>
--	--	--

		põhjalikkus, kestus ja varjatuse ulatus. Leiame, et kavandatud kontrollteingu regulatsioon on sekkumise põhjalikkuse, kestuse ja varjatuse ulatuse osas selgelt eristatav jälitustoimingutest.
2.8	<p>Eelnõu § 2 (karistusregistri seaduse (KarRS) muutmine). <i>Juhime tähelepanu, et p-s 1 puudub viide §-le 88¹ ning seetõttu ei ole eelnõu ja seletuskiri kooskõlas. Viide KPS §-le 88¹ on p-s 2 ja § 88¹ viitab nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 90 lõigetes 2 ja 3 nimetatud tõsiste rikkumistele. Seetõttu tuleb üle kontrollida eelnõus esitatud viited, sest peab olema selge, milliste isikule määratud karistusnormidega seoses registripidaja kontrolli teostab ja milliste karistuste osas arhiiviandmeid väljastab.</i></p> <p>Jääb ebaselgeks, mida tähendab registripidaja jaoks p-s 2 sätestatud „väärteo tunnuste ilmnemisel“ – registripidajal puudub pädevus hinnata, kas KPS §-s § 88¹ nimetatud tunnused on ilmnenu või mitte, kas need on piisavad või mitte. Seetõttu tuleb eelnõu täpsustada.</p> <p>Eelnõu seletuskirjas märgitakse: „EL ühise kalanduspoliitika normide tõsiste rikkumiste eest rahatrahvide määramisel on vaja vastavalt kalanduse kontrollimääruse artikli 91a lõikele 2 võtta arvesse rikkumise kordumist kolmeaastase ajavahemiku jooksul.“ <i>Tõstatame küsimuse, mis on selle kolmeaastase ajavahemiku alguspunkt? Palume seletuskirja täiendada. Samuti palume mõelda sellele, kas sellisel juhul on arhiiviandmete kustumise hetkest nendel endiselt mingi aeg õiguslik tähendus? Toome näite: 1. õigeaegselt tasutud rahatrahvi näitel: rikkumine 1 aasta kehtivana + 2 aastat arhiivis olnud aeg (st arhiiviandmete väljastamise arvestuse</i></p>	<p>Arvestatud osaliselt Juhime tähelepanu, et eelnõu § 3 punktiga 1 täiendatakse karistusregistri seaduse (edaspidi <i>KarRS</i>) § 5 lõiget 2 punktiga 9, milles on kavandatud viide sama seaduse § 20 lõike 1 punktile 20, milles sisaldub omakorda viide KPS §-le 88². Muudatust kavandades lähtusime KarRS § 5 struktuurist ja HÕNTE-st tulenevast trafaretsuse nõudest, seega kui te soovite, et me täiendaksime KarRS § 5 selliselt, et see sisaldaks viidet KPS §-le 88², siis oleme seda valmis tegema, aga palume teie poolset kinnitust.</p> <p>Täiendasime eelnõu § 2 punkti 2 seoses „väärteo tunnuste ilmnemisega“.</p> <p>Vastuseks teisele küsimusele seoses kolmeaastase tähtaja alguskuupäevaga. KarRS § 5 lõike 1 kohaselt registrisse kantud isiku karistusandmetel on õiguslik tähendus isiku karistatuse ja kuriteo või väärteo korduvuse arvestamisel kuni andmete kustutamiseni. Seega kolmeaastase tähtaja alguskuupäevaks on kanne karistusregistrisse.</p> <p>Vastuseks kolmandale küsimusele seoses arhiiviandmete õigusliku tähendusega. Kuna eelnõu kohaselt KeA-l oleks õigus saada karistusandmeid karistusregistrist KPS § 88² sätestatud väärteo tunnuste ilmnemisel alatatud väärteomenetluse läbiviimise eesmärgil, siis selle aluseks oleks kavandatud KPS § 88², mille kohaselt karistatav on selline tegu, mis on toime pandud vähemalt teist korda</p>

	<p>alguseks saab arhiivi kandmise kuupäev) – kokku 3 aastat karistusinfot. 2. isik tasus rahatrahvi hiljem, nt oli karistus jõustumisest kehtivana üleval 2,5 aastat, seejärel isik täitis karistuse, misjärel kanti karistus arhiivi – seega peaks olema õigus saada vaid 0,5 aastat arhiiviandmeid selle karistuse kohta?</p> <p>Peame oluliseks normide selgust, et oleks võimalik registripidaja vaatest eksimatult tegutseda ning seetõttu peab olema selge, mis perioodi kohta andmeid registrist väljastatakse, kas väljastatakse kõik arhiivi kantud karistused? Seetõttu tuleb KarRS planeeritavad muudatused üle vaadata, veenduda, et registripidajal on normidest tulenevalt selge alus, misjuhul andmeid väljastada ning ka andmesubjektile peab olema selge, millisel juhtudel ja kellel on õigus tema andmeid töödelda ning millistel karistusandmetel ja kui kaua on korduvuse arvestamisel õiguslik tähendus.</p>	<p>kolme aasta jooksul. Eelnevast tulenevalt arhiiviandmetel on õiguslik tähendus kolme aasta jooksul nende kandmisest karistusregistrisse. Samuti eelnevast tulenevalt vajalikud karistusandmed on üksnes andmed selle kohta, kas isik on viimase 3. aasta jooksul karistatud KPS § 88¹ alusel.</p>
2.9	<p>Eelnõu § 3 (KTKS § 76¹) – kõnealuse normiga nähakse ette juriidilise isiku karistuseks kuni 3200 eurot.</p> <p>Esiteks – seletuskirjas viidatakse, et KTKS muutmise sätteid on kirjeldatud 2.2. peatükis, milles on lakooniliselt korratud kavandatavat normi. Juhime tähelepanu, et normi selgitus peab olema normi juures ning sätte kordamise asemel tuleb seda põhjendada. Palume seletuskirja parandada.</p> <p>Teiseks – KarS § 47 lõige 2 võimaldab isikut karistada kuni 400 000 euro suuruse rahatrahviga. Seega jääb kavandatav juriidilise isiku karistusmäär lubatud maksimaalmäärast 125 korda madalamaks ja seda olukorras, kus füüsilise isiku karistusmäär on maksimaalsest madalam vaid 3 korda. Seetõttu leiame, et juriidilise isiku karistusmäär on ebaproportsionaalselt madal.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Eelnõud on täiendatud. KTKS-i trahvimäärad on ühtlustatud KPS-i trahvimääradega.</p>

	<p>KarS võeti vastu 2001. a ning see jõustus 2002. a 1. septembril. Kari §-ga 47 nähti ette piirid, millest eriseadustes väärteo sanktsioonimäärade kavandamisel tuleb lähtuda ja KarSi § 47 lõikes 2 sätestati, et juriidilisele isikule väärteo eest määratav rahatrahv võib olla vahemikus 500–50 000 krooni (32–3200 eurot). Seega jääb vastutuse sättes olev juriidilise isiku karistusmäär 3200 eurot jääb sellesse määra, mis oli lubatud 2002 aastal.</p> <p>2007. a tõsteti juriidilise isiku maksimaalne rahatrahvi määr KarS-s 500 000 kroonini (32 000 euron) ning 2015. a KarSi revisjoni tulemusena tõsteti trahvimäär 400 000 euron. Valdkondlike seaduste karistusmäärade muutmisevajaduse analüüsimine on iga asjaomase ministeeriumi ülesanne.</p> <p>On väga küsitav, kas juriidilise isiku puhul täidab mõnetuhande euro suurune rahatrahv karistusõiguslikku eesmärki ja mõjutab juriidilist isikut seaduse nõuete rikkumisest hoiduma. Meie arvates ei tohiks kohustuste tahtlik täitmata jätmine ei anda õigusrikkujale konkurentsieelist ja võimalik määratav karistus peab selle eelise kõrvaldama. Sanktsiooni ülemmäär seaduses peab võimaldama määrata juriidilisele isikule rahatrahvi, mis karistusena täidaks nii üld- kui ka eripreventiivset eesmärki. Samuti tuleb arvestada ka füüsilisele isikule ja juriidilisele isikule määratava karistuse proportsionaalsusega ning võimaliku karistuse preventiivse toimega.</p> <p>Palume analüüsida isikutele mõistetavate karistuste proportsionaalsust ning teeme ettepaneku juriidilise isiku karistusmäära tõsta.</p>	
2.10	<p>Üldine tähelepanek - kuivõrd viited komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 404/2011 asendatakse uue EL komisjoni rakendusmäärusega, siis tuleb seda teha KPS läbivalt. EN-s ei ole kõigis vajalikes kohtades asendamist</p>	<p>Arvestatud Eelnõud on täiendatud.</p>

	tehtud. Palume see üle vaadata ja vastavad muutmispunktid EN-s ette näha.	
2.11	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 1 juurde. Palume esitada ühes p-s: paragrahvi 10 lõike 8 punktides 1 ja 3, lõikes 12 ning § 15 lõikes 3 asendatakse tekstiosa "artikkel 65 lõige 2" tekstiosaga "artikkel 65";	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.12	Kommentaar eelnõu juurde. Palume läbivalt esitada muutmispunktid paksus kirjas.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.13	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 4 juurde. Termin "veetaim" on defineeritud KPS jt seaduste muutmise seaduse EN § 1 p-s 1 (https://eelnoud.valitsus.ee/main/mount/docList/d2135250-02aa-4ce8-87ea-de20499b7e97), kuid selle termini määratlemine peaks olema käesolevas EN-s. Palume esitada "veetaim" definitsioon.	Mittearvestatud Veetaim on kehtivas KPS-s defineeritud § 3 lõikes 4. KPS ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõus (https://eelnoud.valitsus.ee/main/mount/docList/d2135250-02aa-4ce8-87ea-de20499b7e97), on veetaime definitsiooni täiendatud. Veetaime definitsiooni täiendamine pole seotud nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 rakendamisega, mistõttu peaks selle definitsiooni muutmine jääma KPS ja teise seaduste muutmise eelnõusse.
2.14	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 4 juurde. Selgitus SK-s: "Kavandatava KPS § 13 lõikega 4 kehtestatakse kalandus kontrollimääruse artiklis 69 lõikes 6 sätestatud erand transpordidokumendile juhul kui kala ja veetaime transport toimub sadamaalal või kuni 25 kilomeetri kaugusele lossimiskohast." EN-s ja SK-s on viited erinevatele artiklitele, palume parandada ja mõlemas esitada õige viide.	Arvestatud Seletuskirja on täiendatud.
2.15	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 11 juurde. Õige on kasutada "võib Keskkonnaamet kohustada". Kes on see isik, keda võib kohustada? On see kalalaeva omanik, kapten, kutseline kalur? Isikut tuleb EN-s täpsustada.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.16	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 18 juurde. Palume viia lg 5 kehtetuks tunnistamine muutmispunktiks 18.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.

2.17	<p>Kommentaar eelnõu § 1 punkti 28 juurde. Kuivõrd lg 1 on üldnorm ja järgnevad on erinormid, siis tuleb sõna "erandina" välja jätta. Samuti tuleb see sõna välja jätta kehtiva KPS § 41 lg-st 2, § 10 lg-st 9, § 11 lg-test 3 ja 4. HÕNTE käsiraamatu § 24 komm 2.</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Kuna kehtiva KPS § 41 lõikes 2 kasutatakse samuti sõna „erandina“, võib selle sõna puudumine kavandatavas lõikes 3 tekitada tarbetut segadust: jääb ebaselgeks, kas lõige 3 on samuti erand või mitte. Samuti HÕNTE-st tuleneb ka trafaretsuse nõue. Normitehnika käsiraamat selgitab, et sama mõtet tuleb väljendada alati võimalikult samas sõnastuses ja sama mõiste tähistamiseks kasutada kindlasti sama terminit. Nii suudetakse vältida võimalust, et erinevusi hakatakse otsima sealt, kus neid akti andja mõtte kohaselt ei ole.</p> <p>Lisaks eelnevale oli kaalutud ka kehtiva KPS § 41 lõike 2 ja teiste paragrahvide sõnastuse muutmine, samas selle muutmisest loobuti, kuna kehtib põhimõte, et iluparandusi õigusaktides ei tehta.</p>
2.18	<p>Kommentaar eelnõu § 1 punkti 34 juurde. Kalapüügiloa kehtivuse peatamine ka nt KPS § 42 lg-tes 6, 8(1), 8(2), 8(3). SK-s selgitatakse, et praegune püügilubade süsteem ei võimalda loa peatamist ning selle asemel on kohaldatud loa kehtetuks tunnistamist, siis tuleb KPS läbivalt üle vaadata ja vajalikes kohtades peatamise regulatsioon kehtetuks tunnistada. Samuti tuleb SK-s põhjendada, miks mitte võimaldada püügiloa kehtivuse peatamist, mis on oluliselt vähem riivavam meede, kui on loa kehtetuks tunnistamine. Mis on põhjuseks ja mis eesmärgil kasutatakse rohkem riivavamat meedet? Palume seda SK-s selgitada.</p>	<p>Arvestatud osaliselt</p> <p>Seletuskirja on täiendatud.</p> <p>KPS § 42 lõiked 8(1), 8(2), 8(3) ei käsitle kutselise kalapüügiloa peatamist, vaid osalist või täielikku kehtivuse kaotamist.</p> <p>Samuti juhime tähelepanu, et vastavalt haldusmenetluse seaduse § 64 lõike 1 teisele lausele kehtetuks tunnistamise kohta sätestatud kohaldatakse ka haldusorgani poolt haldusakti kehtivuse peatamise suhtes. See tähendab, et tulevikus on võimalik PTA-l samadel alustel, mis on ettenähtud lubade kehtetuks tunnistamiseks ka lube peatada. Peatamise regulatsioone kavandatakse eriseadustesse siis, kui peatamise ja kehtetuks tunnistamise alused on erinevad. Näiteks KPS-is on selleks kalalaevatunnistuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise regulatsioon.</p>

2.19	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 37 juurde. Sellisel juhul jääks: .. isik ei taga... nõudeid". Tuleb märkida: isik ei täida... nõudeid".	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.20	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 39 juurde. Sõna "Läänemerel" on ka normi teises lauses, siis palume SK-s põhjendada, miks teises lauses asendamist ei tehta. Kui on seda vaja teha, siis peab vormelit muutma nii, et asendamine tehakse lg-s 1 läbivalt.	Mittearvestatud Sõna „Läänemerel“ asendatakse üksnes lõike esimeses lauses, kuna sama lõike teine lause puudutab vaid kastmõrrapüüki, mille puhul on viide Läänemerele põhjendatud, sest väljaspool Läänemerd kastmõrda ei kasutata.
2.21	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 41 juurde. Ei ole vaja punkti lisada, sest punkt on olemas.	Arvestatud. Eelnõud on täiendatud.
2.22	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 42 juurde. Palume SK-s selgitada, mis on andmete nimistu. Kui peate silmas andmekoosseisu, siis tuleb seda normi sõnastamisel arvestada.	Mittearvestatud Selgitame, et silmas on peetud andmekoosseisu. Samasugust sõnastust on kasutatud ka kehtiva KPS-i § 61 lõikes 14, mistõttu peame õigeks jätta normi sõnastus samaks. HÕNTE-st tuleneb ka trafaretsuse nõue. Normitehnika käsiraamat selgitab, et sama mõtet tuleb väljendada alati võimalikult samas sõnastuses ja sama mõiste tähistamiseks kasutada kindlasti sama terminit. Nii suudetakse vältida võimalust, et erinevusi hakatakse otsima sealt, kus neid akti andja mõtte kohaselt ei ole.
2.23	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 42 juurde. Kas sisuliselt õige on hoopis "kohustus"? Kui jah, siis tuleb normi muuta.	Mittearvestatud Selgitame, et kohustus saab tulla üksnes õigusaktist. Küll aga ei saa kohustus tuleneda kalavarude seisundist või püügivahendi mõjust.
2.24	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 42 juurde. Lühendeid ei kasutata (HÕNTE § 19 lg 1).	Mittearvestatud Kehtivas KPS-s on läbivalt kasutatud lühendit „EL“, mille sisu on avatud ka KPS § 2 lõikes 1. Lisaks lubab HÕNTE § 19 lõige 5 pika sõnaühendi kordamise vältimiseks kasutada selle asemel lühendit. Peame põhjendatuks jätkata samasuguse praktikaga.

2.25	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 44 juurde. Ebaselge, mis asjakohased andmed - SK-s märgitakse, et " Eelnõu § 1 punktiga 40 täiendatakse KPS § 61 lõikega 31, millega lisandub kutselisel kalapüügil merel andmete esitamise kohustus tundlike liikide kohta". Seega tuleb EN täpsustada ja märkida, et esitatakse andmed tundlike liikide kohta.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.26	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 45 juurde. KPS § 61 lg 8 kehtetuks tunnistamine tuleb viia p-ks 44.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.27	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 51 juurde. Palume lisada ka uue komisjoni rakendusmääruse andmed ja arvestada ka HÕNTE § 29 lg-tes 3 ja 4 sätestatuga (viite vormistamise reeglid).	Arvestatud osaliselt Eelnõud on täiendatud. Arvestatud on viite vormistamise reegleid, küll aga EL-i määruse numbrit siiski veel ei ole, kuna asjakohast määrust ei ole veel Euroopa Liidu Teatajas avaldatud.
2.28	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 52 juurde. Võimalusel viidata konkreetsetele artiklitele, sest viide peab olema võimalikult täpne.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.29	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 52 juurde. Palume SK-s selgitada, mida see "heakskiit" sisuliselt tähendab - kui see tähendab, et KeA peab andma selleks loa, siis tuleb nii sätestada ja näha ette ka normid selle loa taotlemiseks. EN tuleb täpsustada, et selguks "heakskiidu" sisu.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.30	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 52 juurde. SK kohaselt on lg 5 volitusnorm. Volitusnormid esitatakse trafaretses sõnastuses ehk: teema, kehtestaja ja akti liik. "võib" volitusnormi sõnastus on: akti kehtestaja, akt ja teema. Sellest volitusnormist on puudu akti liik ja SK-st puudu põhjendus, miks ei ole tegemist imperatiivse volitusnormiga. Palume EN ja SK täiendada.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.31	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 52 juurde. Kuivõrd vol.norm annab võimaluse nõuete kehtestamiseks, mille hulgas on ka nõuded kaalumise seotud rajatistele ja süsteemidele, mis võivad nõuda kala kaalumise	Arvestatud Eelnõud ja seletuskirja on täiendatud.

	tegelevatelt isikutelt lisainvesteeringuid, siis palume selliste nõuete raamid esitada seaduse tasandil. Ütlete SK-s, et uus EL kaalumist käsitlev rakendusmäärus on alles töös ja seetõttu soovitakse kehtestada volitusnorm otsustamiseks hilisemas etapis - leiame, et vol.normi asemel tuleb seadust nõuetega täiendada siis, kui on selge, millised nõuded on. Palume vol.norm EN-st välja jätta.	
2.32	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 53 juurde. Arvestades rjv käigus erimeetmete kasutamise riive ulatust, siis on tava, et normide vahemike esitamise asemel loetletakse kõik normid, nt mitte §-des 30-32, vaid §-des 30, 31 ja 32. Seda seetõttu, et loetelusse erimeetme lisandumisel ei oleks see automaatselt hõlmatud, vaid selle vajadus läbi mõeldud ja põhjendatud. Seetõttu palume KPS § 64 tekst tervikuna uuesti sõnastada ja kõik erimeetmed üksikult loetleda.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.33	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 56 juurde. Palume kontrollteingu regulatsioon esitada eraldi §-s. Vt nt alkoholiseaduse § 52(1).	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.34	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 57 juurde. Kui edastatakse ja esitatakse ka isikuandmeid, siis peavad need olema loetletud seaduses.	Antud selgitus Selgitame, et isikuandmeid asukoha jälgimise süsteemi kaudu ei edastata.
2.35	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 57 juurde. Selline nõue peab olema seaduse tasandil. Seni, kuni see nõue ei ole vajalik, põhjendatud ja eesmärk ei ole selge, tuleb see EN-st välja jätta. Kui see nõue on vajalik, siis tuleb SK-s põhjendada selle vajalikkust ja eesmärki ning esitada norm seaduses.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.36	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 59 juurde. Kui vaja muuta § 71 lg-t 1, siis tuleb esitada ka lg 1 sissejuhatav lauseosa.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.37	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 61 juurde. Palume täiendada määruse numbrit.	Mittearvestatud EL-i määruse numbrit siiski veel ei ole, kuna asjakohast määrust ei ole veel Euroopa Liidu Teatajas avaldatud.

2.38	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 61 juurde. Palume täiendada määruse numbrit. Palume esitada viide nõukogu määrusele, sest viidata tuleb otse asjakohasele normile, mitte teise normi kaudu.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.39	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 63 juurde. Ebaselge, mida see lause peaks reguleerima. Kui KeA teeb otsuse, siis on see haldusakt. Kui soovitakse reguleerida, et see otsus on täitedokument täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses, siis tuleb EN-s sedasi ka öelda. Palume EN täpsustada.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.40	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 67 ja 69 juurde. Palume lähtuda EN-ga muudetava KPS § 69 sõnastusest, mille lg-s 1 on nimetatud "laevaseireseade".	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.41	Kommentaar eelnõu § 3 juurde. § 2. Karistusregistri seaduse muutmise. Kuivõrd tähestikus on l-täht enne r-tähte, siis tuleb §-s 2 esitada kalandusturu korraldamise seaduse muudatused.	Arvestatud Eelnõud on täiendatud.
2.42	Kommentaar eelnõu seletuskirja kohta.	Arvestatud Seletuskirja on täiendatud.
3. Keskkonnaamet		
3.1	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 4 juurde <i>„Päritolu ei pea tõendama füüsilise isiku oma tarbeks ühe ööpäeva jooksul nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklis 65 sätestatud koguses ostetud kala või veetaime puhul ja õngepüügil püütud kala puhul.“</i> Nimetatud sättest ei selgu, et see erand kehtib ainult enne esmakokkuostu vormistamist ostetud kalade puhul.	Antud selgitus Üldiselt KPS reguleerib eelkõige kalapüüki, milleks on kala hõivamine ja veetaime kogumine ning veekogul või selle ranna või kalda piiranguvööndis püügivahendiga viibimine. Samuti reguleerib KPS kalapüügiga seotud tegevust, nagu kala ja veetaime lossimine ja esmakokkuost. Küll aga ei reguleeri KPS esmakokkuostule järgnevat turustamist, mistõttu ka kala ja veetaime tõendamise kohustus saab kehtida üksnes enne esmakokkuostu vormistamist müüdava kala suhtes.
3.2	Kommentaar eelnõu § 1 punkti 7 juurde	Arvestatud

	<p>„(5) Kui kala keskmist esmakokkuostuhinda ei ole lõike 4 kohaselt avaldatud, võetakse esmakokkuostuhinna aluseks Euroopa kalandus- ja vesiviljelustoodete turu seirekeskuse platvormi (edaspidi EUMOFA) hinnad. Kui asjakohast hinda ei ole EUMOFA platvormil avaldatud, siis võetakse kala esmakokkuostuhinna aluseks rahvusvahelistel turgudel asjaomaste liikide ja püügipiirkondade hinnad.“</p> <p>Osade kalaliikide osas ei ole esmakokkuostu hinda kusagilt võimalik saada, sest osad kalad võivad olla näiteks keelualused, nt peipsi tint. Selliste kalade puhul ei ole võimalik rakendada kvalifikatsiooni § 88¹ karistuse määramise aluseid. Soovitame selliste Eestis esinevate kalaliikide osas kehtestada ka mingid hinnad või muud alused, mida saame kvalifikatsiooni § 88¹ rakendamisel arvestada juhul, kui tõsise rikkumise tagajärjel on püütud kalu, millel esmakokkuostuhind eelnõus mainitud allikates puudub.</p>	<p>Vastavalt ettepanekule on kavandavat KPS § 88¹ muudetud selliselt, et kui tegemist on tõsise rikkumisega EL-i kontrollimääruse artikli 90 lõigete 2 ja 3 tähenduses, kuid selle käigus ei püütud, käideldud ega turustatud kala või veetaime üldse või selle väärtus oli väiksem kui 500 eurot, siis on füüsilisele isikule ettenähtud karistusena rahatrahv kuni 400 trahviühikut ja juriidilisele isikule kuni 43 000 eurot.</p> <p>Küll aga, kui on tegemist tõsise rikkumisega EL-i kontrollimääruse artikli 90 lõigete 2 ja 3 tähenduses ning selle käigus püüti, käideldi või turustati kala või veetaime, mille väärtus oli vähemalt 500 eurot, siis on füüsilisele isikule ettenähtud karistusena rahatrahv kuni viiekordses sama kala või veetaime esmakokkuostu hinnale vastavas summas ning juriidilisele isikule kahe kuni kaheksakordses sama kala või veetaime esmakokkuostu hinnale vastavas summas.</p> <p>Nüüd mis puudutab peipsi tindi näidet, siis siseveekogudel kohaldub kavandav KPS § 88¹ ja § 88² ainult rikkumiste puhul, mis puudutavad kontrolli tarneahelas (jälgitavus), muud EL-i kontrollimääruse sätted siseveetele ei kohaldu. Juhul kui Peipsi tindi kohta hinda pole määratud kavandatava KPS § 15 lõike 4 alusel, siis tuleb lähtuda EUMOFA platvormi või rahvusvaheliste turgude hinnast ning kui seal ei ole avaldatud just peipsi tindi hinda, siis tuleb lähtuma perekond tintlased hinnast.</p>
3.3	<p>Kommentaar eelnõu § 1 punkti 52 juurde</p> <p>„(2) Kala võib kaaluda kalalaeva kapten, kutselise kalapüügi loa omanik või loale kantud kalur.</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Eelnõus toodud sõnastust on täiendatud. Täiendatud sõnastuse kohaselt kui KeA ei teavita teate esitajat kümne päeva jooksul pärast teate esitamist vajadusest täiendavalt</p>

	<p>(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetamata isik võib kaaluda kala juhul, kui Keskkonnaamet on andnud temale kaalumiseks heakskiidu.“</p> <p>Lõike 3 sõnastusest ei tule välja, kas Keskkonnaameti heakskiit peab olema antud igakordselt, kui soovib kaaluda kala lõikes 2 nimetamata isik või kehtib see heakskiit pärast Keskkonnaameti poolt andmist selle konkreetse isiku suhtes tähtajatult.</p>	<p>kontrollida isiku vastavust EL-i kontrollimääruse artiklites 60 ja 60a sätestatud nõuetele, siis võib isik tegeleda kala kaalumiseega. Eelnev tähendab, et kaalumise õiguse saamiseks tuleb teavitada ainult üks kord.</p>
3.4	<p>Kommentaar eelnõu § 1 punkti 59 juurde</p> <p>„paragrahvi 71 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:</p> <p>„1) merel nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 90 lõigetes 2 ja 3 nimetatud tõsiseid rikkumisi;</p> <p>2) muul kui käesoleva lõike punktis 1 nimetatud veealal nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 90 lõike 2 punktides a, c, d ja k ning sama artikli lõikes 3 punktis g nimetatud tõsiseid rikkumisi;“ /.../</p> <p>9) keelu all oleva kalavaru sihtpüüki.“;</p> <p>Pöörame tähelepanu, et sihtpüügi definitsioon siiani Eesti seadusandluses puudub.</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Juhime tähelepanu, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1241/2019 lisa VIII osas B on defineeritud sihtpüüki läbi võrgusilma suuruste. Ka siseriiklikult on võimalik sisustada sihtpüügi mõistet. Tegemist on sellise püügiga, kus kasutatakse püügivahendit, mis on seadistatud teatud kalaliigi püüdmiseks või millega püütakse teatud kalaliiki, samuti püük, kus on teada või on selge, et eesmärk on püüda teatud kalaliiki.</p> <p>Samuti juhime tähelepanu, et ka kehtiva KPS-i § 71¹ lõike 1 punkti 5 kohaselt loetakse korduvaks tõsiseks rikkumiseks, mille korral kohaldatakse KPS § 56 lõigetes 3 ja 4 sätestatud ka keelu all oleva kalavaru sihtpüüki.</p>
3.5	<p>Kommentaar eelnõu § 1 punkti 59 juurde</p> <p>Art 90 lg 3 p-i c kohaselt ei täideta kohustust täpselt esitada lubatud kõikumise piiresse jäävad hinnangulised kogused kooskõlas käesoleva määruse artikli 14 lõigetega 3 ja 4 ning artikli 21 lõikega 3 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1139 (*15) artikliga 13;</p> <p>Tegemist tõsise rikkumisega, mis on kohaldatav merel toimunud rikkumiste osas, mis on seotud kvoodialuste liikidega.</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Merel on andmete lubatud kõikumine tõsine rikkumine juhul, kui vastav kriteerium on täidetud – EL-i kontrollimääruse artikli 90 lõike 3 punkt c ja lisa IV. Kõik kriteeriumid on seotud EL-i kontrollimääruse kohaldamisalaga, milleks on meri. Juhul kui sarnast rikkumist käsitleda tõsisena ka sise- ja piiriveekogudes, tuleks samalaadsed kriteeriumid sisevetes kehtestada. Eelnõu näol on tegemist EL-i kontrollimääruse</p>

	<p>Ka Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel on individuaalkvoodid ehk loapõhine kvoodiarvestus. Kalurid on motiveeritud saake varjama, et püük kestaks kauem. Täna ei ole tegemist osalise saagi varjamisel tõsise rikkumisega, vaid seda loetakse hooletusest tulenevaks eksimuseks.</p> <p>Näiteks väärteoasi nr 940025000505. Kalur esitas teate, et püüdis 360 kg ahvenat. Tegelikult oli ta püüdnud 468 kg ahvenat. Saagi varjamiseks pakendas osa püütud ahvenast selleks kohaldatud kotti ning inspektoreid nähes jättis koti veekogusse et tegelikku püütud saaki varjata. Sadamasse jõudes oli laeva pardal kogus, mis jäi lubatud eksimuse % piiresse. Kalakott avastati ja kalurile määrati karistus 10% nõude rikkumise eest (eksis koguste hindamisel).</p> <p>Seega võiks täiendada eelnõu § 1 punkti 53 : paragrahvi 71 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: 10) ei täideta tahtlikult kohustust täpselt esitada lubatud kõikumise piiresse jäävad hinnangulised kogused.</p>	<p>rakendamisega, mistõttu on jäädud EL ühise kalanduspoliitika rakendusala piiresse.</p> <p>Nüüd mis puudutab näidet andmete lubatud erinevuse rikkumise kohta, siis rikkumise kirjeldus vastab kala ja veetaime päritolu tõendamise seotud valeandmete esitamise tunnustele, mitte andmete lubatud erinevuse sätte rikkumisele. Osade kalade peitmine ja sellest lähtuvalt vale kala koguse esitamine viitab väga selgelt tahtlikule teole.</p>
3.6	<p>Kommentaar eelnõu § 1 punkti 60 juurde</p> <p>„paragrahvi 71 lõiget 2 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses: „8) merel nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 90 lõike 3 punktis h nimetatud tõsist rikkumist.““ –</p> <p>Pöörame tähelepanu, et eelnõuga nr 309 täiendatakse paragrahvi 71 lõiget 2 punktiga 8 ülal toodud sõnastuses. Samas kalapüügiseaduse ja teiste seaduste muutmise eelnõuga nr 636 punktiga 46 paragrahvi 71 lõiget 2 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses: „8) kalapüüki kalastuskaarti omamata nakkevõrgu, kaldavõrgu ja õngejadaga püügil;“. Seega kahe erineva eelnõuga täiendatakse ühte ja sama sätet erinevas sõnastuses punktiga. Teine tähelepanek on, et selle sätte alusel on harrastuspüügiga püütud kala müük tõsine rikkumine ainult</p>	<p>Antud selgitus</p> <p>Seoses nummardusega, mille kohaselt kaks KPS-i muutmise eelnõu täiendavad § 71 lg 2 punkti 8 selgitame, tegemist on normitehnilise küsimusega. Mõlemad eelnõud saavad lähtuda kehtivast KPS-st ja täiendused teha kehtivale KPS-le. See aga nii ei jää, olenevalt sellest, millal KPS-i eelnõud jõustuvad muutub ka nummardus vastavaks, st siis üks säte jääb punktiks 8 ja teine säte punktiks 9.</p> <p>Ettepanek käsitleda harrastuspüügil püütud kala müügi rikkumist tõsise rikkumisena sisevetes – mitteamvestatud.</p> <p>Merel on harrastuspüügist saadud kalapüügitoodete müümine tõsine rikkumine juhul kui vastav kriteerium on täidetud – EL-i kontrollimääruse artikli 90 lõike 3 punkt h</p>

	<p>merel. Meie ettepanek on harrastuspüügil püütud kala müük kehtestada tõsise rikkumisena ka siseveekogudel.</p>	<p>ja lisa IV. Kala müügiga seotud kriteerium on seotud EL-i kontrollimääruse sättega, mis kohaldub merele. Juhul kui sarnast rikkumist käsitleda tõsisena ka sise- ja piiriveekogudes, tuleks samalaadne kriteerium siseveetele kehtestada. Eelnõu näol on aga tegemist EL-i kontrollimääruse üle võtmisega, mistõttu on jäädud ka EL-i ühise kalanduspoliitika rakendusala piiresse.</p>
3.7	<p>Kommentaar eelnõu § 1 punkti 76 juurde <i>„seadust täiendatakse §-ga 88¹ järgmises sõnastuses:</i> <i>„§ 88¹. Ühise kalanduspoliitika normide tõsised rikkumised</i> <i>(1) Nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 90 lõigetes</i> <i>2 ja 3 nimetatud tõsise rikkumise toimepanemise eest –</i> <i>karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot või kui sellega on tekkinud kahju kalavarule, siis kuni viiekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.</i> <i>(2) Sama teo eest, kui see on toime pandud vähemalt teist korda kolme aasta jooksul –</i> <i>karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot või kui sellega on tekkinud kahju kalavarule, siis kahe- kuni kaheksakordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.</i> <i>(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot või kui sellega on tekkinud kahju kalavarule, siis kuni viiekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.</i> <i>(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 800 000 eurot või kui sellega on tekkinud kahju kalavarule, siis kahe- kuni kaheksakordses väärteo</i></p>	<p>Arvestatud Ettepaneku ja tähelepanekutega on arvestatud, paragrahvi sõnastust on muudetud.</p>

	<p><i>tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.</i></p> <p><i>(5) Käesolevas paragrahvis nimetatud väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastava summa määramise aluseks võetakse käesoleva seaduse § 15 lõigetes 4 ja 5 nimetatud kala esmakokkuostu hind. “;“ –</i></p> <p>Arvestades, et KPS § 71 muudatustega eristatakse rikkumisi merel ja muudel veekogudel, siis ei ole § 88¹ lõikest 1 võimalik aru saada, kas see kvalifikatsioon kohaldub ainult merel esinevate tõsiste rikkumiste osas või see kohaldub ka siseveekogudel toimepandud tõsiste rikkumiste korral.</p> <p>§ 88¹ lõike 1 sõnastuse kohaselt: „karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot või kui sellega on tekkinud kahju kalavarule, siis kuni viiekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas. „ Eeltoodu kohaselt on karistuse rakendamisel kaks varianti.</p> <p>Esiteks, kui kahju on olemas, siis tuleb rakendada teist alternatiivi ehk karistus on kuni viiekordne väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastav summa. Kui kahju ei ole siis karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.</p> <p>Antud sõnastus tekitab olukorra, kus esinevad sarnased rikkumised aga karistused võivad olla radikaalselt erinevad, kui tekkinud kahju suurus on väike, mistõttu ei pruugi olla tagatud karistuse piisav preventiivne mõju.</p> <p>Kokkuvõttes on §- i 88¹ eelnõus pakutud sõnastuses keeruline rakendada, sõnastus sisaldab vastuolusid, defineerimata mõisteid ning eelnõukohane sõnastus väikeste kahjude puhul tekitab sarnaste rikkumiste korral radikaalselt erinevad karistuslikud tagajärjed.</p> <p>Puutuvalt § 88¹ lg-sse 2 pöörame tähelepanu, et teo toimepanemine ja jõustunud karistus on erineva sisuga</p>	
--	--	--

	mõistet. Karistusõiguse loogika kohaselt saame karistuse määramisel arvestada jõustunud kehtivaid karistusi.	
--	--	--

Arvamuseks esitatud kommentaarid

	Ettepanekud	Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi arvamus
1. Läänemaa Rannakalanduse selts		
1.1	<p>Kontrollimeetmed ja põhiõiguste kaitse – kavandatakse nn kontrolltehingute tegemine valeidentiteediga (ilma ametnikuna esinemata) vajab täiendavat proportsionaalsuse analüüsi. Selline meede võib olla põhjendatud ebaseadusliku kala müügi tõkestamisel, kuid vajab seaduses täpsemat raamistikku, et vältida liigset põhiõiguste riivet. Eelkõige tuleb arvestada PS § 26 eraelu puutumatuse ja PS § 20 isikupuutumatuse kaitsega, kuna varjatud tegevus võib tähendada olulist sekkumist inimeste privaatsfääri ja valikuvabadusse.</p> <p>Tuginedes eeltoodule, palume ministeeriumil täiendavalt analüüsida kuidas täpsustada kontrollimeetmete proportsionaalsust, arvestades PS § 26 ja § 20 kaitset.</p>	<p>Arvestatud Eelnõud on täiendatud ja analüüsitud kontrollteingu regulatsiooni vastavust põhiseaduse §-dele 26 ja 30.</p> <p>Põhiõiguste riive perekonna- ja eraelu sfääris võib olla õigustatud olulise või kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks ning korrariikkumise kõrvaldamiseks, majandustegevuse sfääris on see lävend madalam. Sellegi poolest kavandatav kontrollteingu regulatsioon annab võimaluse KeA-le kasutada kontrollteingut ainult siis, kui teiste korraaitseõiguslike erimeetmetega ei ole võimalik kontrollida KPS § 10 lõikes 6 ja lõike 8 punktides 1—4 sätestatud võõrandamise nõudeid ja seda ainult olulise või kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks ning korrariikkumise kõrvaldamiseks. Seega oleme seisukohal, et kavandatav kontrollteingu regulatsioon on kooskõlas põhiseaduse §-dega 20 ja 26.</p>
1.2	<p>Kala kaalumise kohustuse rakendamine Palume, et Eesti kasutaks EL määruses ette nähtud erandeid ning rakendaks kala kaalumise kohustuse reguleerimist etapiviisiliselt. Kohustuse liiga järsk jõustumine võib kahjustada väikekalurite toimetulekut ning seada ohtu kalanduse jätkusuutlikkuse.</p>	<p>Antud selgitus Kala kaalumise sätted jõustuvad 1. jaanuaril 2027. a. Vastav rakendusakt on Euroopa Komisjonis läbirääkimiste faasis ja see kavandatakse vastu võtta 2026. a. Vastavalt EL-i kontrollimääruse artikli 60 lõikele 3 on võimalik kehtestada neli erandit kala kaalumisele. Esimene erand puudutab kala</p>

	<p>Praegu ei ole kõigis sadamates ega lautrikohtades tingimusi, mis võimaldaksid püütud kala kohapeal kaaluda. Kala püütakse lisaks mõrdadele ka võrkudega, millest tuleb saak enne kaalumist käsitsi välja võtta. Soojadel perioodidel rikneb kala sellise käsitlemise käigus kiiresti, mis toob kaasa majanduslikku kahju ja tekitab toiduhügieeni riske. Seetõttu peab kaalumiskohustuse rakendamine olema paindlik. Vajalik on määrata mõistlik üleminekuperiood ning võimaldada alternatiivseid lahendusi, näiteks hilisem kaalumine sobivas kohas, mobiilsete kaalude kasutamine või erandid väiksematele lautritele. Enne täiskohustuse jõustumist tuleb tagada, et vajalik tehnika ja rajatised oleksid olemas ning et toetused nende soetamiseks oleksid kaluritele reaalselt kättesaadavad.</p> <p>Oluline on arvestada ka kalurite igapäevast töökorraldust. Väiksemate lautrite kasutamine võimaldab turvaliselt ja lühikese sõiduga merelt naasta. Kui kaalumise võimalust seal ei ole, sunnitakse kalureid tegema ebaturvalisi ja kulukaid ringe suurematesse sadamatesse. See suurendaks kütusekulu ja aega ning oleks vastuolus proportsionaalsuse põhimõttega.</p> <p>Kokkuvõttes leiame, et kaalumiskohustuse rakendamine peab toimuma etapiviisiliselt ja paindlikult, tagades esmalt tehnilised tingimused ja toetuste kättesaadavuse. Alles seejärel saab kaalumiskohustus täies mahus jõustuda.</p>	<p>osalist kaalumist lossimisel proovivõtukava alusel, teine kala kaalumist kalalaeva pardal tingimusel, et kala kaalutakse ka lossimisel vastavalt proovivõtukavale, kolmas kaalumist ettevõttes peale transporti ning neljas kaalumist peale transporti teise liikmesriigi territooriumile ühise kontrolliprogrammi alusel. Eestis on praegu proovivõtu- ja kontrollikava alusel kehtestatud erandid, mis kehtivad kuni 1. jaanuarini 2027. a. Uue EL-i kaalumist käsitleva rakendusmäärusega, mis plaanitakse vastu võtta 2026. aastal, kehtestatakse uued nõuded nende erandite rakendamiseks. Vastav esialgne eelnõu on komisjoni poolt esitatud, kuid kuna kogu protsess on alles algusjärgus ja läbirääkimised käivad, siis praegusel hetkel ei ole võimalik hinnata ega kindlaks määrata, milliseid erandeid on võimalik alates 1. jaanuarist 2027. a rakendada hakata. Seepärast on eelnõus kavandatud volitusnorm, mille alusel on võimalik kehtestada kaalumiseiga seotud nõuded ja eespool nimetatud erandeid. Määruse menetlusse kaasatakse ka huvigrupid, kus kõigil on võimalik oma seisukohti avaldada. Lisaks anname teada, et kala kaalumise nõuete täitmiseks on kalasadamate haldajatel võimalik küsida toetust. Toetust on võimalik küsida regionaalministri 18. oktoobri 2023. a määrusest nr 69 „perioodi 2021—2027 kogukonna juhitud kohaliku arengu toetus“ sadamate taristu parendamise ja pakutavat teenuste mitmekesistamise tegevussuuna meetmest.</p>
1.3	<p>Tõsiste rikkumiste käsitlemine (eelnõu Lisa 2)</p> <p>Eelnõu lisa 2 kohaselt loetakse tõsiseks rikkumiseks olukordi, kus kalur ei täida ühise kalanduspoliitika normide kohaseid kohustusi, sh kohustust esitada lossimisdeklaratsioone, kaalumisdokumente, ülevõtmisdeklaratsioone ja muid andmeid. Praktikas tähendab see, et kui vajalikku kaalumisseadet või -võimalust</p>	<p>Antud selgitus</p> <p>Juhime tähelepanu, et nimetatud rikkumine on tõsine juhul kui vastav EL-i kontrollimääruse artikli 90 lõike 3 punkti b ja lisa IV kriteerium on täidetud. Sellele rikkumisele kohaldub 7 kriteeriumi. Näiteks kui andmete esitamise kohustus pole täidetud ja sellega on hõlmatud 10% kalapüügitoodete kaalust, kui püügiandmeid pole registreeritud või seirekeskusele</p>

	<p>ei ole ning seetõttu ei ole võimalik korrektselt kaalumisdokumente esitada, võib seda käsitleda tõsise rikkumisena. Sellega kaasnevad aga väga rasked tagajärjed – trahvid, tegevusloa peatamine või koguni püügiõiguse äravõtmine.</p> <p>Peame vajalikuks rõhutada, et kaalumiskohustuse täitmata jätmine ilma kaluri süüta – näiteks juhul, kui puuduvad vajalikud vahendid, üleminekuperiood ei ole veel lõppenud või toetused pole realiseerunud – ei tohiks automaatselt viia tõsise rikkumise määratluseni. Seaduse muutmise rakendamisel tuleb ette näha pehme üleminekuperiood, kuni tehnilised ja rahalised eeldused on reaalselt loodud. Eesti võiks taotleda, et määrusega sätestatakse ajutised erandid või paindlikkus. Vastasel juhul tekib olukord, kus seadus sunnib kalureid seadust rikkuma, sest neil puuduvad vahendid, et nõuet täita, mis oleks vastuolus õigusriigi ja proportsionaalsuse põhimõtetega.</p> <p>Samuti palume selgelt eristada tahtlikke pettusi ja tahtmatuid eksimusi. Näiteks tehnilise vea, inimliku eksituse või sideprobleemi tõttu andmete edastamata jätmist ei tohiks automaatselt käsitleda tõsise rikkumisena. Sanktsioonide proportsionaalsuse tagamiseks tuleb selliseid juhtumeid käsitleda eraldi ning hinnata konkreetseid asjaolusid.</p> <p>Teeme ettepaneku, et eelnõu seletuskirja ja rakendusjuhenditesse lisatakse juhis järelevalvet teostavatele asutustele ja ametiisikutele, mille kohaselt süüta kohustuse täitmata jätmist (nt seadme rike, sidekatkestus, vääramatu jõud) ei tohi automaatselt kvalifitseerida rikkumiseks. Järelevalveametnik peab dokumenteerima hinnangu, miks rikkumine oli tahtlik või tahtmatu, ning ainult tahtlik või korduv kohustuse rikkumine võib olla</p>	<p>saadetud, lossimiskohustuse täitmine (räim), laevaseiresüsteemi välja lülitamine või selle häiretest mitte teada andmine kui see on nõutud, püügitegevuse, sh esmamüügi andmete mitte esitamine kui püük toimub EL vetest väljas pool, sarnase rikkumise kordumine.</p> <p>Kõikvõimalikud rikkumisega seotud asjaolud selgitatakse välja väärtemenetluse käigus, sh sideprobleemidest tekkivad tõrked jmt. KPS-i muutmise eelnõuga paralleelselt algatatakse ka vastavate rakendusaktide muutmine (vt lisa 4), nendes täpsustatakse kõikvõimalikke andmete esitamisega seotud nõudeid, mis on abiks kalurile õigusselguse ja -kuulekuse tagamiseks.</p>
--	---	--

	aluseks sanktsioonile või kvalifitseeruda tõsiseks rikkumiseks.	
1.4	<p>Jälgitavus ja lautrikohad</p> <p>Lautrikohad on traditsioonilised rannakalurite kalapüügi kohad, mille säilitamine on oluline nii rannakultuuri kui ka kohalike kogukondade elujõulisuse seisukohalt. Regulatsioon ei tohi viia selleni, et lautrikohas kalastamine muutub tehniliselt või õiguslikult võimatuks. Seetõttu tuleks kehtestada lautritele erandid. Näiteks võiks kaaluda erandite kehtestamist teatud raadiuse ulatuses (25–30 km). Samuti tuleks kehtestada erikord, mis võimaldaks lautrites esitada esmased andmed (nt kuupäev, koht, partii ID) lihtsate vahendite abil, nagu mobiiltelefon, fotod või logid. Üleminekuperioodil ei tohiks lautrikohtades püügiga seotud kohustuste täitmata jätmist automaatselt lugeda tõsiseks rikkumiseks, kui kalur on tegutsenud heauskselt.</p>	<p>Antud selgitus</p> <p>Juhime tähelepanu, et EL kontrollimäärus on otsekohalduv ja sellest ei saa siseriiklikult erandeid teha. EL-i kontrollimäärus ei tee vahet, kas kala lossitakse sadamas, maaletuleku kohas või lautris, alla 12 meetrise pikkusega laevad peavad esitama püügipäeviku andmed enne lossimist, andmete koosseis on samuti toodud. Eesti pädevuses on otsustada, milliste kanalite ja vahenditega andmed esitatakse. See säte jõustub alla 12 meetrise pikkusega laevadele 2028. a. Vabariigi Valitsuse 5. oktoobri. 2023. a määruse nr 92 „Kutselise kalapüügiga seotud andmete esitamise kord“ § 12 lõige 5 võimaldab juhul kui ei ole eelteate kohustust (räimepüük) esitada saabumise eelteate raportis ja lossimise raportis nõutud kala kogused maaletuleku kohas pärast kala kaalumist. Seda erisust on võimalik rakendada kuni 2028. a.</p>
1.5	<p>Elektroonilised püügiandmed</p> <p>Praegune kohustus sisestada esmalt hinnanguline püügikogus ning hiljem tegelik kaalumistulemus seab kalurid paratamatult eksimuse ohtu, sest hinnangud on subjektiivsed ja sageli ebatäpsed. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2842 artikkel 14 näeb ette, et hinnangulise ja tegeliku koguse erinevus võib olla kuni 10% iga liigi kohta, samas kui väiksemate koguste (alla 100 kg liigi kohta) puhul on lubatud vähemalt 20% erinevus. Kalapüügiseaduse muutmise eelnõus on seevastu kehtestatud jäik 10% piir kõigil juhtudel, mille ületamine loetakse automaatselt tõsiseks rikkumiseks. Selline lähenemine on rangem kui EL-i määruses ette nähtud ning seab Eesti kalurid ebasoodsamasse olukorda võrreldes teiste liikmesriikidega. Ebaproportsionaalsete sanktsioonide</p>	<p>Antud selgitus</p> <p>Juhime tähelepanu, et eelnõus ei ole kavandatud sätestata nii detailseid reegleid nagu selleks on andmete lubatud kõikumine. See reegel on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 5. oktoobri 2023. a määruses nr 92 „Kutselise kalapüügiga seotud andmete esitamise kord“, antud määrust muudetakse ja see viiakse kooskõlla EL-i kontrollimäärusega, sh artikliga 14, mis puudutab andmete lubatud kõikumist. Seoses ettepanekuga loobuda antud sätte lugemist tõsiseks juhul kui andmete erinevus tuleneb praktilisest mõõtmis- ja kaalumistingimustest, siis seda ei ole võimalik teha. Andmete lubatud erinevuse rikkumine loetakse tõsiseks juhul, kui vastav kriteerium kohaldub. Kriteeriumid on loetletud EL-i kontrollimääruse artiklis 90 lõike 3 punktis c koosmõjus lisa IV. Kui lubatud kõikumise piirmäär ületatakse 100% või kui</p>

	<p>vältimiseks oleks vajalik siduda eelnõu otseselt artikli 14 nõuetega, hinnata kõikumist iga liigi kohta eraldi, kehtestada lubatud piirid vastavalt määrusele (10% üle 100 kg liikide puhul ja vähemalt 20% väiksemate koguste puhul) ning loobuda automaatselt tõsise rikkumise tõlgendusest olukordades, kus erinevused tulenevad praktilistest mõõtmis- või kaalumistingimustest.</p>	<p>Läänemerel sorteerimata pelaagiliste liikide segapüügil on andmete erinevus suurem kui 25%. Näiteks kui lubatud kõikumise piirmääraks on 10%, siis tegemist on tõsise rikkumisega kui eksimine on 20% ja enam. Kui lubatud kõikumine on kuni 100 kg koguste puhul 20%, siis tõsiseks loetakse rikkumist kui eksimus on 40% ja enam. Kriteeriumid on täpselt paigas ja neid liikmesriik kergemaks muuta ei tohi.</p>
2. MTÜ Liivi lahe kalanduskogu		
2.1	<p>Eelnõu 395 punkt 53 millega muudetakse KPS § 71 lg 1 tõsised rikkumised.</p> <p>Rõhutame, et kaalumiskohustuse täitmata jätmine ilma kaluri süüta – näiteks juhul, kui puuduvad vajalikud vahendid, ülemineku periood ei ole veel lõppenud või toetused pole realiseerunud – ei tohiks automaatselt viia tõsise rikkumise määratluseni. Seaduse muutmise rakendamisel tuleb ette näha pehme ülemineku periood, kuni tehnilised ja rahalised eeldused on realselt loodud. Eestil on võimalus taotleda, et määrusega sätestatakse ajutised erandid või paindlikkus, kuid seda ei ole määruse eelnõus analüüsitud. Teeme ettepaneku, et Vabariigi Valitsus teeb vastava taotluse EL-i, taotlemaks paindlikkust. Vastasel juhul tekib olukord, kus seadus sunnib kalureid seadust rikkuma, sest neil puuduvad vahendid, et nõuet täita, mis oleks vastuolus õigusriigi ja proportsionaalsuse põhimõtetega. Juhime tähelepanu, et Eesti riigil on kohustus selgelt eristada tahtlikke pettusi ja tahtmatuid eksimusi. Näiteks tehnilise vea, inimliku eksituse või sideprobleemi tõttu andmete edastamata jätmist ei tohi automaatselt käsitleda tõsise rikkumisena, see ei ole kalurist tingitud. Sanktsioonide proportsionaalsuse tagamiseks tuleb selliseid juhtumeid käsitleda eraldi ning hinnata</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Ettepanek lisada paindlikkus EL-i kontrollimäärusesse, mitteamvestatud.</p> <p>Selgitame, et kala kaalumise sätted jõustuvad 1. jaanuaril 2027.</p> <p>a. Vastav EL-i kontrollimääruse rakendusakt on Euroopa komisjonis läbirääkimiste faasis ja see kavandatakse vastu võtta 2026. a. Vastavalt EL-i kontrollimääruse artikli 60 lõikele 3 on võimalik kehtestada neli erandit kala kaalumisele. Esimene erand puudutab kala osalist kaalumist lossimisel proovivõtukava alusel, teine kala kaalumist kalalaeva pardal tingimusel, et kala kaalutakse ka lossimisel vastavalt proovivõtukavale, kolmas kaalumist ettevõttes peale transporti ning neljas kaalumist peale transporti teise liikmesriigi territooriumile ühise kontrolliprogrammi alusel. Eestis on praegu proovivõtu- ja kontrollikava alusel kehtestatud erandid, mis kehtivad kuni 1. jaanuarini 2027. a. Uue EL-i kaalumist käsitleva rakendusmäärusega, mis plaanitakse vastu võtta 2026. a, kehtestatakse täpsemad nõuded nende erandite rakendamiseks. KPS-i eelnõus on volitusnorm, mille alusel on võimalik kehtestada kaalumise seotud täpsustatud nõuded ja erandid kogu kala kaalumisele sadamas. Ministri määruse menetlusse kaasatakse ka huvigrupid, kus teil on võimalik oma seisukohti avaldada. Lisaks anname teada, et kala kaalumise</p>

	<p>konkreetsed asjaolusid. Teeme ettepaneku, et eelnõu seletuskirja ja rakendusjuhenditesse lisatakse juhis järelevalvet teostavatele asutustele ja ametiisikutele, mille kohaselt süüta kohustuse täitmata jätmist (nt seadme rike, sidekatkestus, vääramatu jõud) ei tohi automaatselt kvalifitseerida rikkumiseks.</p> <p>Järelevalveametnik peab dokumenteerima hinnangu, miks rikkumine oli tahtlik või tahtmatu, ning ainult tahtlik või korduv kohustuse rikkumine võib olla aluseks sanktsioonile või kvalifitseeruda tõsiseks rikkumiseks.</p>	<p>nõuete täitmiseks on kalasadamate haldajatel võimalik küsida toetust. Toetust on võimalik küsida regionaalministri 18. oktoobri 2023. a määrusest nr 69 „perioodi 2021—2027 kogukonna juhitud kohaliku arengu toetus“ sadamate taristu parendamise ja pakutavat teenuste mitmekesistamise tegevussuuna meetmest.</p> <p>Seoses ettepanekuga, et süüta kohustuse täitmata jätmist ei tohiks kvalifitseerida rikkumiseks, siis kõikvõimalikud rikkumisega seotud asjaolud selgitatakse välja väärtemenetluse käigus, sh sideprobleemidest tekkivad tõrked, nn näpuvead jmt.</p>
2.2	<p>Eelnõu punkt 65) seadust täiendatakse KPS § 88¹ järgmises sõnastuses:</p> <p>§ 88¹ Ühise kalanduspoliitika normide tõsised rikkumised lõiked 1-5 maksimaalsete trahvimäärade kehtestamisel puudub analüüs ja arusaam, kuidas antud trahvimäärad on saadud. Samuti puudub kalurite kindlus, et ei kasutataks maksimummäärasid kalurist mittetuleneva tõsise rikkumise tõttu. Teeme ettepaneku koostada tabel rikkumiste määradega, et trahvinõuete määramine ei jää inspektori kaalutletud otsuse valgusesse. Samuti tekib küsimus, kas on koostatud analüüsi trahvide koostamisele kutseline püük vs harrastuspüük, kuna vastavalt Põhiseadusele on loodusressurss, mida kasutatakse üks.</p>	<p>Antud selgitus</p> <p>Selgitame, et tõsiste rikkumistega kaasnevad karistused on määratletud EL-i kontrollimääruse artiklis 91a. Selle kohaselt on määratletud, et karistuse suuruseks on minimaalselt vähemalt tõsise rikkumise toimepanemise tulemusel saadud kalapüügi- või vesiviljelustoodete väärtus ning maksimaalselt vähemalt viiekordne tõsise rikkumise toimepanemise tulemusel saadud kalapüügi- või vesiviljelustoodete väärtus. Sama paragrahvi lõige 2 sätestab, et korduvrikkumise korral on karistuseks kahe kuni kaheksakordne kalapüügitoodete väärtus. Sellest lähtuvalt on KPSi §88¹ lg 1 ja 2 sätestatud, et rahatrahvi väärtuseks on kuni viiekordne väärteto tulemusel teenitud kasu ning kuni kaheksakordne korduva rikkumise korral.</p>
2.3	<p>Jälgitavus.</p> <p>Kalanduskogu seisukohalt on lautrikohad pärandkultuuri osa, mida ka püütakse arendada ning parendada. Nende säilitamine on oluline nii regionaalses kui kohaliku rannakultuuri ning kohalike kogukondade elujõulisuse säilimise seisukohalt. Uus planeeritav regulatsioon ei tohi viia selleni, et lautrikohas kala kaldale toomine muutub</p>	<p>Antud selgitus</p> <p>Juhime tähelepanu, et EL-i kontrollimäärus on otsekohalduv ja sellest ei saa siseriiklikult erandeid teha, ei lautritele ega muudele kala maaletoomise kohtadele. EL-i kontrollimäärus ei tee vahet kas kala lossitakse sadamas, maaletuleku kohas või lautris, alla 12 m laevade peavad esitama püügipäeviku andmed enne lossimist, andmete koosseis on samuti toodud. See säte</p>

	<p>tehniliselt või õiguslikult võimatuks. Seetõttu teeme ettepaneku kehtestada lauritele erandid. Näiteks on otstarbekas kaaluda erandite kehtestamist teatud raadiuse ulatuses (25–30 km). Samuti tuleb kehtestada erikord, mis võimaldab laurites esitada esmased andmed (nt kuupäev, koht, partii ID) lihtsate vahendite abil, nagu mobiiltelefon, fotod või logid. Üleminekuperioodil ei tohi laurikohtades püügiga seotud kohustuste täitmata jätmist automaatselt lugeda tõsiseks rikkumiseks, kui kalur on tegutsenud heauskselt.</p>	<p>jõustub alla 12 meetrise pikkusega laevadele 2028. a, seniks on võimalik teatud mõõndusi teha. Vabariigi Valitsuse 5. oktoobri 2023. a määruse nr 92 „Kutselise kalapüügiga seotud andmete esitamise kord“ § 12 lõige 5 võimaldab juhul kui ei ole eelteate kohustust (räimepüük) esitada saabumise eelteate raportis ja lossimise raportis nõutud kala kogused maaletuleku kohas pärast kala kaalumist. Seda erisust on võimalik rakendada kuni 2028. a.</p>
2.4	<p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2842 artikkel 14 näeb ette, et hinnangulise ja tegeliku koguse erinevus võib olla kuni 10% iga liigi kohta, samas kui väiksemate koguste (alla 100 kg liigi kohta) puhul on lubatud vähemalt 20% erinevus. Kalapüügiseaduse muutmise eelnõus on kehtestatud jäik 10% piir kõigil juhtudel, mille ületamine loetakse automaatselt tõsiseks rikkumiseks. Silmaga hindamise puhul ei saa rääkida tõsisest rikkumisest, kuna visuaalne hinnang ja taadeldud kaaluga kaalumise ei ole omavahel proportsioonis. Teadaolevalt ei ole täna väljastatud ühelegi kalurile taadeldud silma sertifikaati.</p> <p>Eelnõus olev lähenemine on rangem kui EL-i määruses ette nähtud ning seab Eesti kalurid ebasoodsamasse olukorda võrreldes teiste liikmesriikidega. Teeme ettepaneku ebaproportsionaalsete sanktsioonide vältimiseks on vajalik siduda eelnõu otseselt artikli 14 nõuetega, hinnata kõikumist iga liigi kohta eraldi, kehtestada lubatud piirid vastavalt määrusele (10% üle 100 kg liikide puhul ja vähemalt 20% väiksemate koguste puhul) ning loobuda automaatselt tõsise rikkumise tõlgendusest olukordades, kus</p>	<p>Antud selgitus</p> <p>Juhime tähelepanu, et KPS ei sätesta nii detailseid reegleid nagu selleks on andmete lubatud kõikumine. See reegel on kehtestatud Vabariigi valitsuse 5. oktoobri 2023. a määruses nr 92 „Kutselise kalapüügiga seotud andmete esitamise kord“, antud määrus viiakse kooskõlla EL-i kontrollimäärusega, sh artikliga 14, mis puudutab andmete lubatud kõikumist.</p> <p>Seoses ettepanekuga loobuda antud sätte lugemist tõsiseks juhul kui andmete erinevus tuleneb praktilisest mõõtmis- ja kaalumistingimustest, siis seda ei ole võimalik teha. Andmete lubatud erinevuse rikkumine loetakse tõsiseks juhul, kui vastav kriteerium kohaldub. Kriteeriumid on loetletud EL-i kontrollimääruse artikli 90 lõike 3 punktis c ja lisa IV. Kui lubatud kõikumise piirmäär ületatakse 100% või kui Läänemerel sorteerimata pelaagiliste liikide segapüügil on andmete erinevus suurem kui 25%. Näiteks kui lubatud kõikumise piirmääraks on 10%, siis tegemist on tõsise rikkumisega kui eksimine on 20% ja enam. Kui lubatud kõikumine on kuni 100 kg koguste puhul 20%, siis tõsiseks loetakse rikkumist kui eksimus on 40% ja enam. Kriteeriumid on täpselt paigas ja neid kergemaks muuta liikmesriik ei saa.</p>

	erinevused tulenevad praktilistest mõõtmis- või kaalumistingimustest.	Andmete esitamise kord läheb muutmisele ja viiakse kooskõlla EL-i kontrollimääruse nõuetega.
3. MTÜ Harju Kalandusühing		
3.1	Erinevad eelnõud muudavad seadust erinevas sõnastuses. Kalapüügiseaduse §13 (2), §13 (3), §13 (4), §32 (2), §34 (4), §44 (2), §71 (2), §75, §75 (2), § 88, § 90 muutmine on vastuolus Kalapüügiseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuga.	Antud selgitus Täname tähelepanu juhtimise eest. Selgitame, et mõlemad eelnõud juhitud kehtivast KPS-st. Olenevalt sellest, millal KPS-i eelnõud jõustuvad muutub ka nummerdus vastavaks. EL-i kontrollimäärust rakendav eelnõu on hilisem ja selle muudatused mis kattuvad, on asjakohasemad ning jäävad kehtima.